

„CSABITÓ KELLEMŰ ÍZZEL KIESZKÖZÖLTETNEK” ...

Százéves édes emlékek a Nagykörúton

A hírözö rövid jelentése katonás szükszavással adja tudtul az utolsó dobos elpusztítását is.

IV. Henrik figyelmesen hallgatja a hírt, — nem látszik rajta a veszteség miatt érzett fájdalom. Fegyelemzett diplomataarcán di-nasztikus mosollyal adja ki az utasítást:

— *Azonna! gondoskodjanak az utánpótlásról!*

Azán még hozzátészi, határozott hangon, a gondos hadvezér előrelátásával:

— *Egy tepsi krémet is hozzon még, kisasszony!*

És megigazítja amerikai szemüvegét.

Tessék? IV. Henrik szemüvegben krémet rendel és lekisasszonyozza alantását? Micsoda anar-kronizmusok ezek?

Mit kínál a cukrász

Pedig szóról szóra így történt. Csak éppen a dobos nem harci-zajcsinálót jelent, hanem kemény-hátú tortát és a párbeszéd nem Franciaországban vagy Angol-honban hangzott el, hanem a Dob-útea sarkán, egy körüti kis cukrászdában. A szóbanforgó uralkodó sem a *Plantagenet*, vagy a *Habsburg-Lotha ingái* uralkodóház leszármazottja, sőt még csak nem is *Capeting* ivadék. Ez a IV. Henrik a *Spelter* dinasztiaiból való. Ő is cukrász-mester, akárcsak dédnagyapja, nagyatyja és édesapja, — vala-mennyien Henríkek. A négy *Spel-ter* Henrik fényképe a cukrászda falán közös keretből néz le ko-moly arccal a vendégekre s alat-tuk szintén bekeretezett, régi, megfakult reklám-plakát szól ma-gyar és német nyelven az 1857-es tatali inyencekhez:

»*Spelter Henrik újon nyitott Cukrászata Tatában ajánlja legjobb tea csemegéjét, be fő-zött tees gyümölcsejét, gőzben czukorra! készült, tötelekül használandó édes nyalatokat, művésziül készült cukor süte-ményeit, finom tortáit, külön-leges aludt levegeket és fagy-laltakat, úgy szinte a leg kel-lemesebb fele finom liköröket. Elvdal e nemben a leg gyorsabban kieszközölendő megren-deléseket, a melyek csabító kel-lemű ízzel kieszközöltenek.*»

— Ingyen szól a édesszájú tatali polgárokhoz »I. Henrike«, akinek 1844-ben kiállított tanuló-levele is itt függ az emlékek kö-zött. A cukrászdanak ezt a falát szinte teljesen beborítják a régi íráások.

— Dédnagyapám a *Vízváros-ban* kezdte, — meséli »IV. Hen-rik« — de még két cukrászdat nyitottak meg utána Budán, hát az öregúr a nagy konkurrencia miatt elkölözött Tatára.

Tatától Kairóig

Sötétbarna, bőrkötésű, hihet-lenül vastag és súlyos, régi könyv kerül most elő; fedőtábláján még jól olvashatók az aranybetűk: »*Spelter Henrik cukrász recept-gyűjteménye a nagyvilágból*« Nyolc évig tartó kalandos kül-

földi utazgatása során gyűjtötte össze négy világrészből 20-tól 28 éves koráig. »III. Henrike«, aki-nek hetykebajszos fiatalkori képe ott díszleg a könyv első lapjain, körötte útjának állomásaival: Tata, Eperjes, Páris, Berlin, Lon-don, Csikágó, Canada, New-York, Budapest, Pontrezina, Kairó.

És utána milliónyi apró emlék mindenhonnan. Külföldi cukorkák és csokoládék nyomtatott borítá-sai, aranyozott vinyeltái; saját rajzok és fényképek a világ min-den tájáról, a *Niagarától a Város-ligeten át a Kalimegdánig*; felvé-telek a sajátkéskészítményű édesség-műalkotásokról, sokágyús fagy-lalt-hadihajótól cukorlemez-temp-lomig és parféba mintázott repülő-géptől tejszínhabos-tortába ál-modott, esipkémelvédű, soktor-nyos kastélyig; egytől-egyig az édeskohászat remekei, — szakava-tott parfé-vegyész, torta-mérnök és tejszínhab-szobrász kezére val-lanak.

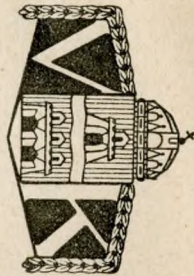
A gondosan beragasztott sok kis emlék, fénykép, bélyeg és rajz színes-zsúfolt tarkaságát itt is, ott is gúz- és massa-receptek légiója szakítja meg. A legelső »*stori*massa« vegyiképlete meg-kapóan egyszerű: »16 tojásfehérje habnak, 16 lat cukor, 16 tojás-sárga s végül 16 lat liszt lassan belekeverve; citrom íz.«

„Dreyfuss rákollója“

— Egy kis múzeumra való rit-kaságot is gyűjtött édesapám külföldi kalandozása során — meséli tovább. — Nyolc év után hat óriási bőröndben hozta haza ezeket a különlegességeket, óriás-rákok, mammu-gyíkok, kitömött kígyókat, *Columbus* hajójának egy darabját, másfélméteres tör-rök szipkákai, tölteseres arab puskát, óriáskígyó bőrét. Az volt a legnagyobb boldogsága, hogy sehol nem vámolták meg a bő-röndjeit. Itt hátul volt a házi-múzeuma egy kis kamrában, de már kivitte belőle magával a Hívösvölgybe az értékesebb da-rabokat, közülük azt a rák-ollót is, amelyből még *Dreyfuss* ette ki a velőt.

— Nagy a konkurrencia. — mondja végül IV. H. — Most kb. 550 cukrász van Budapesten, sok az espressó is. *Ma már csupán a boxok vonzzák ide az embereket.* Csak az vigasztal, hogy a családi négyes fényképre remélhetőleg nemsokára feltehetjük majd az VI. Henrik arcképét is...

1ff. Kárpáti Aurél

Közp. nyomat. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek			
Szerző:	Kárpáti Aurél		
Cím:	Francia édes emlékek a Nagykörúton		
Forrás:	Világ		
(Hely)	1948 június 6.		
(Idő)			
(Köt. v. füz.)			
(Oldal)			
Tárgy	Osztályozás		
Helyszám	1948		
	640.24		

Székessövárosi házinyomda 1926 — 8891